

SALVADOR SORIA (MARQUETER)

Professional de la marqueteria

Col·leccions: [El nostre veïnat](#)

DESCRIPCIÓ

Per a parlar de marqueteria a Picassent, és necessari acudir a **Salvador Sòria**. Nascut a Picassent, és un dels pocs marqueters que exerceix avui en dia, encara que ja jubilat, l'ofici de marqueter. Ho fa com aficionat i amant de la seua professió, una activitat que li va vindre donada en els anys d'esplendor de la indústria de la fusta i del moble al País Valencià, a la comarca de l'Horta en concret, on moltíssima gent tenia possibilitat de treballar en aquest sector, en qualsevol de les seues singularitats.

Salvador va començar la vida laboral treballant a la indústria del moble en una empresa que feia taules. La monòtona rutina dels processos de fabricació, li va fer canviar-se a una empresa de Catarroja, empresa que considerava més important i amb més projecció pel tipus i varietat de productes que fabricava. Pel temps i una circumstància excepcional, li donaren la possibilitat de realitzar un primer treball com a marqueter. A partir d'aquell treball, amb 27 anys i fins a la jubilació, va tindre la satisfacció de continuar desenvolupant aquesta activitat, sempre, aprenent al mateix temps que fent. Gràcies al seu saber fer, a conèixer i traslladar la filosofia de l'art del dibuix als mobles de fusta, a saber representar les escenes encomanades, a entendre les qualitats i riquesa de colors de les diverses classes de fustes, però sobretot, a saber visualitzar les seues variacions de textura i color en ser tractades en els distints processos del treball, Salvador va anar consolidant els seus coneixements, plasmant la seua experiència en les obres que duia a terme.

Treballs seus hi ha arreu del món, la qual cosa, evidentment, li aporta una gran satisfacció; però en contrapartida, el seu caràcter, estima i entrega a la professió, li produeixen una enorme tristor, en comprovar que és una professió amb poc futur (o gens) a causa de les noves tendències de la indústria del moble. Comenta que pràcticament queden menys de deu professionals exercint *aquesta disciplina tan*

bonica, reitera contínuament, com és la de vestir els mobles, donar-los personalitat.

Li agradaria, diu, poder transmetre a la següent generació les tècniques, els sentiments en el tracte de les fustes, la química dels colors en ser aplicats als mobles, el tractament de les escenes; és com el que comporta la satisfacció final d'una obra d'art.

Per a ampliar la informació sobre Salvador Soria:

[Entrevista relitzada pel diari "València Extra" \(02/09/2018\)](#)

Què és la marqueteria:

La marqueteria és l'art de realitzar composicions, mitjançant la incrustació de manera artificial de diversos materials (xapa de fustes, closca, os, metall, pedra, etc.), dins d'altres peces més grans, amb la finalitat d'aconseguir una modificació artística o element ornamental.

Aquestes activitats artístiques són conegudes des de temps antics, ja que es tenen referències del seu ús a l'Egipte, descripcions del poeta Homer en L'Odissea, o del naturalista romà Plini el vell. La seua evolució ha estat condicionada a la situació social en cada moment, o de les disponibilitats de materials, havent passat per diferents etapes d'esplendor o decaïment. Al segle XVI és la seua esplendor a Alemanya, França o Anglaterra, sense deixar d'estar present a Itàlia. Posteriorment, al segle XVII és França la que encapsa-la la importància de la marqueteria amb la introducció de noves tècniques i materials.

Al País Valencià el seu moment és als anys 60-70 del segle XX, amb el gran desenvolupament de la indústria del moble. Amb la caiguda d'aquesta activitat, la marqueteria va quedar reduïda fins a existir actualment de manera testimonial.

La Reial Acadèmia de la Llengua Espanyola defineix la marqueteria com *Embutido en las tablas con pequeñas chapas de madera de diversos colores*.

Ampliant aquesta definició podem dir que la marqueteria consisteix a revestir la fusta basta amb una làmina molt fina de diverses fustes incrustades formant tota mena de dibuixos imaginables; (pot ser també el revestiment sobre el sol «mosaics» o panells). També es poden emprar altres materials com metalls, nacre, ivori, closca de tortuga, etc. Una tècnica molt similar a la marqueteria és la tàrsies, tècnica d'incrustació encara que els materials són més diversos. Però en marqueteria l'element base sempre serà la fusta.

Aquesta és una activitat artística mil·lenària, que els avanços de la tècnica no han pogut variar la manera de treballar-la. Existeix una relació d'interdependència entre el disseny del moble i els corrents artístics de cada època. Així poden parlar de mobles d'estil barroc, rococó, estil Luis XIV - XV - XVI, estil imperi, estil isabelí, estil modernista, etc.

Un dels primers mestres en marqueteria que consten en la història és André Charles Boulle, nascut a França en 1642, que va ser nomenat Ebenista del rei en 1672. Altres figures excepcionals dins d'aquest món són Jean François Oeben, alemany establert a França, considerat el millor ebenista del segle XVIII, així

com el seu deixeble Jen Henri Riesener. En Anglaterra destaca Thomas Chippendale, nascut en 1718, i en Itàlia Pietro Piffetti, nascut en 1701, entre altres.

Hi ha molt poques referències històriques dels marqueters espanyols dels segles XVI, XVII i XVIII, encara que hi ha obres exquisides, com el conjunt de *les habitacions de fustes fines* de l'Escorial. De finals del segle XIX i principis del XX podem citar als modernistes catalans Gaspar Homar, nascut en 1870 i a Antoni Badrinas, nascut en 1882.

Al País Valencià, a mitjan segle XX hi hagué un ressorgiment de la marqueteria paral·lel al desenvolupament de la indústria del moble. Els nous artesans no dubtaren a copiar als grans mestres dels segles anteriors, que juntament amb les innovacions tècniques i artístiques, conformaren un temps prolífic d'aquesta artística activitat. Les fires internacionals del moble a València, Colònia o Milán, són testimoni d'aquest temps d'esplendor.

L'arribada de final del segle XX, les crisis econòmiques i socials i el canvi de tendències en el món del moble, comportà el declivi del sector i, per tant, el de la marqueteria, fins a quedar reduïda a existir en l'actualitat de manera testimonial.

Per a ampliar la informació:

Mobiliario. Colecciones Reales. Web: Patrimonio nacional.
<https://www.patrimonionacional.es/colecciones-reales/mobiliario>

Junquera y Mato, Juan José, La marquetería española. Web: Grupo Español de Conservación.
https://www.ge-iic.com/files/Publicaciones/La_marqueteria_espanola.pdf

Marquetería. (14/11/2023). Wikipedia. <https://es.wikipedia.org/wiki/Marqueter%C3%ADa>

ALTRES DADES

